

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dimecres 30 de Novembre de 1898

Núm. 3.766

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Pla. 1
6 provincies trimestre.	3'50
Extranjer y Ultramar.	7
Anuncis, a preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6. No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de...

TOS

La que paga més contribució de la província.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÉLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

Secció doctrinal

Moviment regionalista

Quan fa proxímanament un any empenquè *El Eco del Guadalupe* campanya decidida en defensa del regionalisme, ideal que sempre havia professat, alguns partidaris de la centralisació, simpatisadors del caciquisme rural y dels diputats cuners, se soliviantaren contra nostra actiut; y uns empleant grosser llenguatge tractaren de tacar nostras rectas intencions baix l' anónim, que volgueren desprectar per la baixesa de miras en que s' informavan los atachs, y empleant altres cult llenguatge manifestaren simpatias per las tendencias regionalistas que s' feren patents en la Assamblea celebrada á Alcañiz, encar que semblant de pessimismes sos arguments, tots convenian no obstant en que l' Regionalisme ó sigui l' fuerisme elevat á principi y a sistema d' organizació administrativa, económica y jurídica, no prosperaria á Espanya perque á son plantejament s' hi oposarian inmensos obstacles.

Ara callan alguns dels que allavors parlavan en favor del candidat cuner senyor Comas y Blanco, enemich del regionalisme, y altres que detestavan aquesta hermosa y tradicional doctrina fan coro al sens número de veus que per arreu se senten pregonant sas excelencias.

¿Per qué aqueix cambi en tan breu temps? ¿A que gbeheix semblant inconsecuencia?

No es lo Regionalisme principi elevat á sistema encare d' organizació administrativa, económica y jurídica; pero las corrents d' aquest ideal se percibeixen en todas las regions: fins aquell centre monstruo (políticament parlant) anomenat Madrid, está invadit d' ellas.

¡Ah! La pérdida de las colonias, (que no s' haurian perdut si l' regionalisme hagués sigut sistema nostre de govern), la guerra desastrosa que hem sostingut, la ruina moral y material de la societat espanyola, las fondas divisions entre 'ls polítichs y sobre tot, lo coneixement profón de que en la conciencia del poble sensat é imparcial existeix la idea d' haver terminat sa historia desgraciada lo PARLAMENTARISME, ha sigut part efectiva pera que molts que s' acomodavan perfectament á la sombra del cunisme y del caciquisme, se preparin á temps pera passarse ab tot desvergonyiment al camp regionalista.

Sens dubte no hi haurá que fiarse molt d' aquesta gent quan arribi la ocasió oportuna, per alló de que *quien hace un certo hace ciento...* pero que de tots modos resulta que la victoria del regionalisme ó sigui de las llibertats regionals s' acosta á passos agegantats.

Enèrgicament l' anuncian Catalunya, las provincias vascongadas, Galicia, la Assamblea de las Cambras de Comerç que se celebra á Saragossa, la Cambra Agrícola del Alt-Aragó y otras respectables corporacions de carácter popular y económic. Corroborant lo avans dit, ficis lo lector en las

afirmacions fetas en lo Congrés administratiu de Madrid:

«Lo senyor Alcubilla, dirigintse especialment al senyor Franco Rodriguez, digué que deu deixarse en llibertat als pobles pera que busquin sa llibertat; que la política d' opressió, desenvolupada en aquestos últims temps, será la que acabi ab la unitat nacional; y no una reforma acertada de divisió del territori; que l' régimen de 49 provincies pera 49 governadors ab la seva recua interminable d' empleats, fa més contra la unitat de la pátria que las tendencias regionalistas, y que ls catalans y navarros, vascongats y castellans no demanan separarse de la pátria, sino gobernarse sense l' concurs de quins los están assessant.»

Lo senyor Azcárate pronunciá un discurs sobri é interesantíssim, escoltat ab gran atenció per lo Congrés. Digué que la descentralisació es un problema práctic y de carácter general que está ja plantejat y deu discutirse obertament, sens aplassarlo per ocasió més oportuna, perque la d' ara es oportúnissima. Lo problema de l' autonomia á Cuba no s' resolgué fins que fou inútil. Es de desitjar per amor á la pátria, que no succeheixi lo mateix ab la descentralisació.

Assegurá que l' moviment regional no s' conté en las provincies regionalistas de antich. També n' hi ha á Castella y á Aragón, y la prova está en que Saragossa demana tornar á las antigues llibertats y aflijar los llassos ab lo poder central pera que la regió visqui.

«Lo regionalisme no es separatisme. Los catalans distingeixen molt bé entre descentralisació administrativa, regionalisme y desnacionalisació. Y aquestas tendencias regionalistas no son d' ara: las Cortes de Valladolid de 1496 deyan que cada provincia té distint ser y no es possible donar á todas unas mateixas lleys.»

Baix la soberanía del Estat—afegí l' Sr. Azcárate—deuhen estar poders autònoms conformé á la frase de Lincoln: *unio indestructible; estats indestructibles*. Y aixís no perilla la unitat nacional, com ho demostra Alemania ab sos estats autònoms.

Lo problema es més que de doctrina de bona fé plantejantlo d' aquest modo... lo que sia peculiar, especialde cada regió deu regoneixers en la constitució política; en lo demès, si la naturalesa no repara, tampoch reparará la ley. Lo dret mercantil pot ser igual pera tots; pero la ley de successions que encausa en la vida regional forsosament ha d' ésser distinta.

Termina dihent que l' problema deu afrontarse en son període agut. Tot aplassament será perjudicial pera la verdadera unitat nacional.

Lo senyor marqués de Vadillo, representant de Navarra, esboga per los furs y llibertats regionals y digué que no hi ha cap perill en acceptar reformas descentralisadoras sempre que tinguin per base la tradició histórica.

Végis donchs si l' regionalisme ha donat passos de gegant en poch temps.

M. M. y B.

(De *El Eco del Guadalupe*.)

Rutina, degeneració y regeneració

Dos pecats capitals y una virtut.

La rutina agrícola es responsable de nostras desdites; viciats los pagesos per la falguera vida patriarcal del camp, enemichs acérrims dels diaris que la publican dintre y fora de provincia, hem viscut, sense rebre cap nova á temps; hem sabut que l' Espanya está esperant perque una mala noticia s' apropala sense sapiguer com, aixís ha soccehit; primer hem sapigut la mort que la malaltia.

Per nosaltres la gran onestió es y ha sigut, conreuhá las terras, fer bonas collitas y vendre los fruyts forsa caris.

L' invasió filoxérica ns dona més angunia que tot cuan ha passat; gens de casa n' hem fet de las quintas dels 19 anys de la cridada de las resacas ni de la tornada dels xicots en forma de calaveras.

Han vingut las votacions y lo Batlle, lo Secretari y un ó dos senyors de fora, que han ben dinat á espalllas del erari municipal, han arreglat las actas y *parabols*. Després ha vingut lo nombrament del jutge municipal, (de pau); sense preocuparnos, hem seguit la rutina de sempre.

Aixó sembla res y es la *glándula pineal* de nostre desdita agraria; esborriats, sense un bon cap, hem fomentat l' indiferentisme; de lo que s' han aprofitat los que timoneijan la nau del Estat.

Y lo que al camp ha sigut rutina en los pobles grans y á ciutat es la degeneració, ó sia la rutina en gros.

Y ara tots demaném la regeneració. ¡Quin sarcasme!

Mentres los códichs que han de regirnos se confeccionan fora de casa, mentres qui administra justicia no usi nostre llengua, mentres las administracions d' hisenda estiguin manejadas per personas que no tinguin tota la independencia possible y nostres diputacions estiguen intervingudas y sien dependencias dels governs civils, res alcansarém en profit de nostre regeneració.

Y per acabar, mentres las votacions no vagin molt renyidas, prenenthi part todas las classes socials, seguirem vivint á la bona de Deu, esperant regenerar nos cuan no hi serém á temps.

UN PAGÉS

Als regionalistas gallegos

Considero de necessitat inmediata y urgent la celebració, tant prompte las circunstancias ho permetin, d' una Assamblea regional gallega, he en aquesta capital, be á Santiago ó en qualsevol altra ciutat ó vila que s' cregui més convenient, al objecte de tractar en ells:

Primer. De la definició y alcans del regionalisme en nostras quatre provincies.

Segon. Del programa d' aquest sistema que, d' idea purament especulativa y abstracta, dea passar al terreno de la realitat.

Tercer. De l' afirmació solenne de que son objec-

tiu, substancialment administratiu y econòmic, no trenca ni afluixa los llassos que uneixen á las regions espanyolas entre sí y com total del producte anomenat Estat.

Quart. De la creació, en consecució, d' un gran partit que aspiri á la governació del Estat, pera implantar immediatament que 's possessioni del poder l' indicat sistema.

Quint. De la declaració solemne de que 'l regionalisme accepti sens vacilacions la Monarquia ó cualsevol altre forma de govern constituït, per considerar no s' oposa cap á la descentralisació á que se aspira.

Entench que, donadas las circunstancias extraordinarias perque atravessa 'l país, y vist que, forçosament haurá d' operarse un cambi radical en lá forma y modo de governarse, no pot lo regionalisme, entre nosaltres, permeneixer com una nebulosa, doant lloch á duptes y sospitas injurioses respecte á sas tendencias y sent una forsa inerte y enterament negativa.

En aquesta Assemblea poden tractarse com punts primaris los cinch que deixo apuntats, y en extens lloch quant convingui al desenrotllament y efectivitat del regionalisme com partit polítich.

Me permeto pregar á tots los regionalistas gallegos donguin sa opinió sincera en cuestió de tan vital interés; (1) esperant que 's decideixin per medi de la realisació d' un acte trascendental, á aixecar de sa postració á Galicia.

WALDO A. INSUA.
La Corunya, Novembre 22, 1898.

(De la Revista Gallega.)

Congrés internacional israelita

Han ja acabat las sessions del segon congrés internacional israelita tingut á Bále (Alemania) que regularment cada any celebran als primers dias del any nou, que per ells comensa al Setembre.

La animació ha sigut extraordinaria, degut á las criticas circunstancias que atravesen los descendents de Israel en alguns departaments de Russia, shont d' ordre gubernativa, los obligan á posar als establiments y á la vista del públich lo primer nom y dos apellidos, al objecte de que los que hi entrin á comprar sápigam que 's una casa israelita. Per altra part hi há la questió Dreyfus y la lluyta comercial que sens treva ni descans fan los anti-semitas á la numerosa colonia juheva que desde molts anys viu á las possessions francesas del Africa.

A Argel la cosa ja arriba al máxim, donchs en un dels últims meetings anti-semitas s' ha pres l' acort de nombrar comissions que per medi de fotografias instantáneas retratin á las senyoras europeas que vagin á comprar als establiments israelitas, al entrar ó sortir d' ells, y després esposar al públich los retratos. Per totes aquestas circunstancias ha regnat extraordinaria animació en lo congrés, haventhi pres part tres cents delegats juheus de tots los païssos del mon. Ober la sessió pel president, Doctor Herzl, feu una exposició del estat dels juheus en general durant l' any que havia passat, discutintse després lo programa d' acció en lo pervindre, y en vista de las circunstancias perque la colonia atravessaba en alguns païssos, la organizació se va discutir amplement y la banca y colonisació varen ser també objecte d' algunas sessions. En las discussions sobre la organizació se va acordar la associació de las donas israelitas de per tot arreu, dihent, que ja que l' estat de cosas havia acabat per ser intolerable, s' aprobava la proposició presentada al congrés per alguns delegats y que en consecució s' anava á organisar *La unió general de las donas israelitas*, pera puguer combatre l' anti-semitisme al costat dels seus marits, pares y fills, defensant la seva religió, lo seu Deu y las sevas tradicions, quedant constituït lo comité central de «La Unió» á Viena, baix la presidencia de Madame Bodenheimer, ahent dehuen dirigirse las consultas.

En cualsevol poble, solzament hi hagin unas quantas families hebreas, denhen constituïrse las donas en associacions locals y mantindre correspondencia y estar baix los ordres del comité central.

En un dels párrafos de la circular que lo congrés ha enviat á tota la colonia, y que tenim á la vista, referent á la dona israelita, diu aixís: «La femme juive commettrait une faute irreparable si elle ne prenait point son poste au combat, á coté de son epoux et ses freres, donch avec l' aide de Dieu elle hatera la victoire

(1) La invitació que als regionalistas gallegos los hi dirigeix lo senyor Alvarez Insua, la fa seva la «Revista Gallega», pesant sas columnas á disposició de quants de bona fé desitjin tractar aquesta interessant y trascendental cuestió.—N. de la R.

sous la bannière sacrée du judaïsme.» Per cert que aixó de la bannière, no sé de quins colors deu esser la de Israel, donchs que en las moltes vegadas que m' he passejat precisament en una barriada que n' hi viuhem vint mil d' aquesta gent, no vaig veure may onejarne cap en los carrers ni en los establiments.

Ab tot, aquesta circular deix entreveure molt bé, que l' anti-semitisme avansa y que 'ls israelistas li tenen por.

I. LLEVAT.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 29 de Novembre de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	748	80		4'2	Ras	
3 t.	750	77				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 18	6	9	O.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 13		12	O.		0'3

Lo Consell d' Administració del tranvia de Reus á Salou atenent als prechs de varis de nostres vehins y al objecte de donar més facilitats al públich ha acordat que desde 'l dia primer del vinent mes lo tranvia que enllassa ab l' exprés de Valencia de la nit arribi fins á l' Arrabal de Robuster.

Es mida aquesta que per lo acerada mereixerá l' aplauso de la població, com l' aplaudim nosaltres que á prechs d' alguns amichs, parlarém d' aquest assumpte recomenantlo á la Junta del Tranvia.

En los funerals que se celebráren ahir en la Iglesia Parroquial de Sant Pere d' aquesta ciutat en memoria de la malhaurada Sra. D.ª Maria del Milagro Montañá y Soler esposa de nostre estimat amich don Joan Vilanova y Domingo, s' executá per la secció del sexteto que actua en la Plassa de Prim formant part del mateix lo distingit artista professor de violoncelo senyor Bausis, la gran missa de requiem del mestre Ferré, ab tota la maestría y afinació que pot desitjarse y digna d' elog. En dita funció hi assistí numerosíssima concurrencia la qual tributá enhorabonas als artistas que hi prengueren part.

Avuy celebrarà sa festa major la vehina vila de La Selva.

Las festas que ab aquest motiu s' han organisat se reduheixen á las solemnes ceremonias religiosas de costum, funció teatral y ball.

De París comunican que la cantitat de vins comuns espanyols enviats á Fransa desde 'l primer de Janer al 31 d' Octubre s' eleva á 4.403.340 hectólitres. La importació de vins generosos d' Espanya á 172.248 hectólitres.

Los carregaments de vi espanyol que hi havia en la Aduana de Cete serán aforats per las antigas tarifas, accedint lo Govern de la República á lo sollicitat pels duenyos dels vins.

La Revista Gallega, porta veu dels regionalistas d' aquella antiga nacionalitat y la «Lliga Gallega» de la Corunya, desautorisan las manifestacions fetas per lo sabi catedràtic de la Universitat Compostelana D. Alfred Brañas, en un article que aquest ha dirigit á D. Carles de Borbó y que s' ha publicat en *El Correo Español* de Madrid.

Si s' reuneixen prou número de senyors regidors avuy á dos quarts de vuit del vespre celebrarà sessió de primera convocatoria l' Excm. Ajuntament.

Llegim en un colega de Tarragona:

«Tant lamentable es l' estat en que ha quedat la carretera, d' aquesta ciutat á Rens, á causa de las últimas plujas, que 'l tráfeh per la mateixa se ha reduhit considerablement».

Aquesta setmana no hem rebut lo número del apreciable colega «El Porvenir de Tortosa».

Quare causa?

En los círculs comercials se diu que la rivalitat comercial entre Italia y Fransa perjudicará la producció vinicola espanyola.

Segons telegramas de San Sebastián, en la sessió celebrada avans d' ahir per la Diputació provincial de Guipúzcoa, los republicans presentaren una proposició demanant que dita corporació recabi dels poders públichs lo regoneixement de la autonomia administrativa pera las Diputacions y Ajuntaments vascongats, com complement de lo que disfrutaven en l' ordre acòmic, restablint aquells organismes existents en lo régimen foral, ab sols las modificacions que exigeixin las actuals necessitats del país y las circunstancias dels temps presents.

Se proposa, además, que s' inviti á las Diputacions germanas pera entaular una gestió comú pera conseguir la realisació d' aquestas aspiracions.

La proposició va ser presa en consideració y s' discutirà en la sessió vinenta.

Durant lo mes corrent celebran la seva fira anyal las següents localitats de Catalunya:

Dia 1, La Llacuna.—4; Agramunt y Gandesa.—6; Sant Privat de Bas, Palafrugell y Moutblanch.—8; Cardedeu, Sarreal, Santa María del Estany y Ager.—11; Sitjes.—13; Prats de Llusanés, Balaguer, Navés, Arbós, Las Pilas, Banyolás y Hostalrich.—15; Tardell.—17; Albi.—21; Barcelona, Vilafranca, Cervera, Lleyda, Tremp, Falset, Blanes, Figueras, Olot y Palamós.—26; Gayà.—27; Artesa de Segre.—31; Santa Coloma de Farnés, García, segon diumenge; Avinyó, darrer diumenge, y Sabadell, primer diumenge.

En lo mateix període celebrarán sa festa major las següents poblacions:

Dias 1 y 2, Tona.—8, Ayguafreda.—10 y 11, Hospitalet.—11 y 12, Berga y Galter.—23 y 14, Renau, Stas. Creus de Ayguamurcia y Vilella Alta.—15, Gavà.—27 y 20, Pineda.

Copíem de «La Renaixensa» ja que no hem tingut lo gust de rebre aquest nou company:

«Havém rebut lo número primer d' un nou periódich catalá que apareixerá quinzanalmen en la ciutat de Berga.

Valent ve «Lo Pl de las tres brancas» en l' article primer. Resulta á sostenir íntegrament lo programa catalanista de Manresa, diu que no trenzirá ab los que 'ns han despullant de tot lo que era nostre y que ara per caritat nos volen donar un miserable aixopluch en la mateixa casa de nostres pares.

Publica després del article dirigit á sos lectors, las bases de la Constitució regional catalana: Una secció política, en la que hi viu lo més pur esperit catalanesc; un article de mossen Jascinto Verdager; la bella poesia del mateix autor, titulada «Lo Pl de las tres brancas»; una secció de Crónica comarcal y altra de Crónica nacionalista. Publica també una exacta reproducció del famós pl de Campllonch, que ha donat nom á la simpática publicació de Berga.

Felicitem de tot cor á sos redactors per los propòsits que manifestan y fem' vos per que sa publicació pugui portar á la bona causa á tota aquellá partada comarca de Catalunya. Joves son los seus redactors, y allá hont hi ha verdadera joventut, hi ha vida».

La Comissió provincial ha senyalat los dias 5, 12, 19 y 30 del próxim mes de Desembre, á las onzes de son matí, pera celebrar las sessions ordinarias.

Dias passats se celebrá á Malgrat una reunió á la que hi concorregueren las més distingidas personas de la població, al objecte de tractar de la fundació d' una Agrupació catalanista. Segons noticias los treballs segueixen endavant.

La senyora viuda de Carnot, president de la República Francesa, villanament assessinat á Lion, doná á l' Academia de Ciencias una renda perpetua de 10.000 franchs, pera ser distribuïda en socorros de 200 franchs á las viudas d' obrers ab molts fills que no rebien pensió del Estat.

Després de sa mort la senyora de Carnot deixá una nova suma de 50.000 franchs, pera 'l socorro de major número de viudas, y deixá disposat que fossin venuts sos diamants en benefici de dita obra.

Las joyas consisteixen en un soberbi collar de diamants y dos «retes» igualment de diamants, que usava la senyora Carnot en totes las ceremonias oficials en l' Eliseo.

Sembla que la venda d' aquestas joyas produirà una cantitat elevada.

Lo recaudet ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferents especies, puja á pessetas 1427'39.

Cinematógrafo Lumière, situat en lo carrer Llovera, (Padró), 49.—Funció tots los dias de las 5 de la tarde á las 12 de la nit.—Entrada general 20 céntims, preferència 30; se cambian vistas diàriament. Los dias laborables se donan audicions de fonógrafo en cada sessió del «Cinematógrafo».

Secció oficial

Companyia Reusense de Tranvías

S' anuncia als senyors tenedors de títols sèrie B d' aquesta Companyia que desde 'l dia 2 al 6 de Desembre vinent abdo inclusiu, se satisfaran 5 pessetas corresponents al cupó núm. 14 com compliment del exercici anterior. Aixís mateix i en los mateixos dias se pagaran 7'50 pessetas a compte del corrent exercici, ab la presentació del cupó núm. 15. Las horas de despaig seran de 9 á 12 del matí en las oficinas de la estació de Reus. Reus 29 Novembre de 1898.—P. A. del C. de A.

Registre civil

del dia 28 de Novembre de 1898

Noizements

Víctor Fabra Domingo, de Víctor y Amalia.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

María del Milagro Montaña Soló, 32 anys, Arrabal alt de Jesús, 10.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Andreu.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Avuy á las sis de la tarde se comensará la devoció de los 40 «cavemarias» y «benediccions» d' Advent y desseguida la Novena de la Inmaculada Concepció que las Filles de María consagran á sa Reyna y Patrona. Sant de demá.—Sante Natalia.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 27

De Cardiff en 9 dias v. inglés River Derwent, de 483 ts., ab carbó mineral, á D. Antoni Escriu, consignat als Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary. De Almería en 40 horas v. danés Chr. Broberg, de 761 ts., en lastre, consignat als Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

Despatzadas

Cap.

Entradas de dia 28

De Cette en 4 dias v. Correo de Cartagena, de 258 ts., ab efectes, consignat als Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary. De Barcelona en 6 horas v. alemany Fohr, de 480 ts., en lastre, consignat als Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary. De Barcelona en 6 horas v. Cifuentes, de 446 ts. ab tránzit, consignat als Srs. Fills de B. Lopez. De Cette en un dia v. América, de 439 ts., ab bocoyes buyts, consignats á D. Emili Borrás. De Torreveija en 20 dias llaut Barcelonés, de 42 ts., ab sal, consignat á D. Joan Mallol.

Despatzadas

Pera Civitavechia berg, gol, italiá Ida, en lastre. Pera Cette, v. Correo de Cartagena, ab ví. Pera Bristol y esc. v. alemany Fohr, ab efectes. Pera Copenhague y esc. v. danés Chr. Broberg, ab efectes. Pera Bilbao y esc. v. Cifuentes, ab efectes.

Cambis corrents

en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comers de la mateixa.

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPBR.
Londres á 90 dias fetxa.	:	:	:
> á 8 dias vista.	:	:	:
París á 8 dias >	:	:	:
Marsella á 8 dias >	:	:	:
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	500	750	
Industrial Fariners			
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	475	500	100
Manufacturera de Algodón			
Companyia Reusense de Tranvías			
Companyia Reusense de Tranvías privilegiadas de cinch per 100	200		

Anuncis particulars

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

Als Herniats (TRENATS)

Constitueix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (trenats) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar es suficient para retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltes complicacions. Per qui correspongui, no deuria permetres lo cinisme de certs mercaders d' ofici que, ab lo major descaro, se titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títul que justifiqui sa competencia, y, no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, qual mecanisme descendeixen en absolut.

A las mares

Avans de sacrificar á vostres fills ab vendatge brut, incòmodo y perillós, consultéu ab vostre metje y ab seguritat os dirá que para la curació de las hernias de vestres fillets, lo remey més prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de «cautchouch» ab resort.

«Tirants Omoplátics» para corretgir la «cargazón» d' espatillas. «Faixas hipogástricas» para corretgir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgia especialista en lo tractament de las hernias, ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausollá de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

TALONARIS

para la rifa de Nadal
Se venen en la impremta d' aquest diari.

Saló de perruqueria DE ROSENDO LLAGOSTERA

Carrer Llovera (Padró), 6. pral.—Reus. Lo dueño d' aquest establiment se complau en oferir sos serveys al públich.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia comich-dramática de don Wenceslao Bueno.

Funció pera avuy.—Segon abono.—2.ª de la 1.ª sèrie.—Se posará en escena la magnífica comedia en 4 actes titulada «La loca de la casa».—En los intermedis l' aplaudí Sexteto executarà las més escullidas pessas de son repertori. Entrada á localitat 3 rals.—Id. al parais 2. A tres quarts de non.

ABONO

Se 'n obra un de 38 funcions, que comensará 'l 29 del corrent, dividit en 4 sèries, la 1.ª de 8 funcions y las tres restants de 10, baix los preus y condicions del anterior y següents:

	Preu per 8 funcions	Preu per 10 funcions
	Pessetas	Pessetas
Palcos prosceñis plateas ab 4 entradas	80	100
Idem id. principals ab 4 id.	64	80
Idem id. segon ab 4 id.	48	60
Idem plateas ab 4 id.	60	75
Idem principals ab 4 id.	52	65
Idem segons ab 4 id.	32	40
Silló ab entrada	8	10
Lluquetas de segon pis ab entrada	5'60	7

Reus 24 Novembre 1898.—La Empresa.

TELEGRAMAS

Madrid 29. S' espera que Montero regressi lo 4 ó 5 del mes próxim. Los documents que Montero porti han d' incloures en lo «Libro rojo». Aquest s' imprimirá desseguida y 's repartirá als diputats sis ó set dias avans d' obrirse las Corts para ratificar lo tractat. Se calcula que s' obriran las Cambras lo 7 de Janer.

—Los gamacistas pensan al obrirse las Corts promoure un debat previ respecte á la nulitat dels vots que puguin donar al Gobera los diputats y senadors per Cuba y Puerto Rico. Perdudas las Antillas, no te explicació que aquélls tingan vot en nostras Corts.

—Segons «El Liberal», no es l' equilibri europeu sino lo de tot lo mon lo que ha sigut trastornat per los aconteixements que tingueren son prólech lo dia primer de Maig en la bahía de Manila y devant de Cavite.

—S' espera que, com resultat de la firma que ahir estamparen los comissionats espanyols, comensaran en breu á ser posats en llibertat los presoners espanyols que té Aguinaldo, mitjansant la intervenció dels Estats Units.

—Ara resulta que la protesta dels comissionats espanyols se consigna en lo tractat de pau.

La protesta s'ha reduhit á fer constar en lo «Memorandum» que ahir se llegí per los nostres que Espanya acceptava las condicions dels Estats Units, baix la imposició de la forsa.

—Diuen de Londres que segons un telégrama de Shanghai, l' almirall que mana la escuadra británica ha arborat la bandera inglesa á Tanghai y en moltras altres islas del arxipiélach de Chu-Sang.

En la actualitat hi ha en los voltans de Chu-Sang non barcos de guerra inglesos.

Decididament Inglaterra acabarà per apoderarse de tot lo Celest Impei.

—Los comissionats de París encara celebraran duas ó tres conferencias para tractar alguns details del Deute, la cuestió dels presoners de Filipinas y altres de carácter més secundari.

—S' ha comentat bastant la entrevista del general Polavieja ab la Reina Regent.

Se diu que hi ha grans probabilitats de que se suavisin las asperesas que existeixen entre aquést y 'l senyor Silvela.

—Segons referencias fetas per viatjers recent arribats de Filipinas, la situació dels espanyols residents á Visayas no es tan compromesa com se suposava.

Compta lo general Ríos para la defensa del territori posat á sas ordres ab 1.200 soldats espanyols y més de 200 moros de Joló, adictes á Espanya y respecte als quals no hi ha cap sospita de que poguessin traicionar als espanyols.

Además para la defensa de la costa te set embarcacions, flota suficient para posar al abrigh de tot atach dels insurrectes la capital de las islas Visayas.

—Cent cinquanta quefes y oficials de la anterior guerra carlista han dirigit al duch de Madrid una exposició, en la qual fan constar los firmants que si alguna vegada triuntés la causa del pretendent, renunciarían á tots los drets de sa situació militar.

En la citada exposició figuran los noms de carlistas molt coneguts y de bastant significació.

París 29.

Segons lo ministeri d' Estat yankee, la cessió del Arxipiélach de Joló al Estats Units no constitueix una nova petició, ja que ditas islas se consideran com compresas en l' Arxipiélach de las Filipinas.

—De Nova York diuen que s' ha desencadenat en tot lo litoral nort-america una gran tempestat de neu. Han resultat mortas dotze personas á Boston.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

SERVEY DE TRENS QUE REGIRÁ DESDE 'L DIA PRIMER D' OCTUBRE DE 1898

Sortidas de Reus: Matí, 4'10, 9'06.—Tarde, 2'32, 5'43. Sortidas de Salou: Matí, 4'56, 10'49.—Tarde, 5'10.—Nit, 7'25.

Tranvia á vapor desde la estació del ferrocarril económic fins frente 'l carrer Closa de Mestres. Sortidas de la estació: 11'20 matí. Sortidas de la Closa de Mestres: 8'45 matí y 2'15 tarde.

Las horas se regiran per lo meridiá de Madrid. Reus 26 de Septiembre de 1898.

Imp. de C. Ferrandé.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font
(FARMACEUTICH)

Demaneulas tots los que tinguéu tós en qualsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit alivi ab cap altre de tots los acreditats específichs coneguts, tota vegada que ellas constitueixen un preciós medicament pera combatrela.

Preu 1 pesseta capsas

Nota -Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que se demania duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPANYOLA

Pelago, 42.

Barña.

Publicacions regionalistas que's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya; «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya; «La Nació Catalana», Quinzèneli de Catalunya; «L' Art del Pagés», quinzèneli; «L' Aurora», mensual de Catalunya; «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona; «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich; «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes; «L' Olot», setmanari de Catalunya, de Olot; «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés; «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona; «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers; «El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell; «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia); «Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya); «El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreació de la membrana mucosa aèrea, disminueixen i fluidifican la viscositat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos, i augmentan la respiració pulmonar.
Preparació molt eficaç pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vias respiratorias. Se componen d'estimulants vegetals, sense que en sa preparació s'emplehin narcòtics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en qualsevol cantitat, de mateix per los noyets que per las personas majors.
Son bon sabor, fa sian presos fins ab avides per los noys a quins es tan diffiil ferlos hi pendre medicaments.
A cada capsas acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80 - REUS.

Demanda en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsas 6 rals

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA

KAINITA, ETC.

Lo més econòmic, lo més eficaç, lo més durader

baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGRS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Desembre de 1898

Línea directa para el Rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Desembre para Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires lo grandió y acreditat vapor francés

ITALIE

LÍNEA PERA L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona directament para Montevideo y Buenos Aires los magnífichs y rapits vapors francesos

lo dia de Desembre lo vapor "Provence"
lo dia de "Espagne"

Consignataris a Barcelona, RIPOI y C., Plasse de Palacio.—Barcelona.

NOTA.—S' admeten passatjers para Santiago de Xile y Valparaiso en combinació ab ferrocarril.

VALORES LOCALS	DINER	PAPER	OPRA
Gas Reservas			
Industrial Portos			
Banco de Res de Descomptes			
y Portos			
Manufacturera de Algodón			
Compañia Reservas de Tran-			
via			
Compañia Reservas de Tran-			
vias privilegiadas de oinch			
per 100			